

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝

ԴՊՐՈՑԻ ՏՆՕՐԵՆ՝

/Բ. Գալստյան/

**ՀՀ Արմավիրի մարզի «Բաղրամյանի միջն. դպրոց ՊՈԱԿ»
«ՀԱՍԱՐԿԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» առարկայի թեմատիկ պլանավորում**

VIII դասարան 2023-2024 ուստարի

Շաբաթական 1 դ/ժամ

Տարեկան 34 դ/ժամ

Ուսուցիչ՝ Լ. ՓԻԼԻՊՈՍՅԱՆ

Քննարկվել է մասնախմբի թիվ 2 նիստում

Մասնախմբի նախագահ՝

Լ. Փիլիպոսյան

Ստուգված է:

Տնօրենի տեղակալ՝

/Ռ. Գասպարյան/

ՀԱՍԱՐԱԿԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
(8-րդ դասարան, 34 ժամ)

	Թեմա	Շաբաթ	Ինչ է հանձնարար ված	Էջ	Դասի նպատակը	Չափորոշչային պահանջներ	
						Ա մակարդակ	Բ մակարդակ
	Գլուխ 1. Մարդ եւ հասարակություն (8 ժամ)						
1	Մարդը եւ նրան շրջապատող բնական ու հասարակական միջավայրը:	1	Դաս 1-2. Հարցեր 1-3	7-21	Վերլուծեն, համեմատեն, ընդհանրացնեն, վերացարկեն և համադրեն հասարակական կյանքի տարբեր ոլորտներին վերաբերող հիմնախնդիրներ, իրադարձություններ, երևույթներ և փաստեր	Հասկանա բնության, մարդու և հասարակության փոխկապվածությունը, բացատրի դրանց փոխհարաբերությունները: Ներկայացնի մարդու գործունեության ազդեցությունը բնության վրա:	Վերլուծի մարդ, բնություն և հասարակություն հասկացությունները: Ներկայացնի մարդու և հասարակության փոխներգործությունը ժամանակակից կյանքի օրինակներով: Առաջարկի բնության և հասարակության ներդաշնակության խախտումը կանխող քայլեր:

2	<i>Մարդու պահանջմունքները. նյութական եւ ոչ նյութական պահանջմունքներ</i>	2	Ղաս 3, Հարցեր 2-5	22-28	Գնահատեն անձի և հասարակության վերաբերյալ տարբեր տեսակետները և ճիշտ կողմնորոշվեն դրանց հիմնավորվածության հարցում.	Թվարկի մարդու պահանջմունքները, Տարբերի նյութական և ոչ նյութական պահանջմունքները:	Ներկայացնի նյութական և ոչ նյութական պահանջմունքների նշանակությունը իր և հասարակության կյանքում:
3	<i>Հասարակության սոցիալական կազմը. խմբեր, շերտեր, համայնքներ:</i>	3	Ղաս 4. Հարցեր 1-4	29-34	Կարողանան տարբեր սկզբնաղբյուրներից տեղեկատվություն ընտրել, վերլուծել, եզրակացություններ անել և համապատասխան հղումներ կատարեն:	Գաղափար ունենա հասարակության սոցիալական կազմի մասին: Տարբերակի հասարակական մեծ և փոքր խմբերն ու շերտերը: Բացատրի համայնք հասկացությունը	Քննարկի և վերլուծի , թե ինչ դեր ունեն և ինչպես են ազդում հասարակական մեծ և փոքր խմբերն ու շերտերը անհատների և նրանց միջև եղած հարաբերությունների վրա:
4	<i>Սոցիալական հարաբերություններ եւ գործընթացներ:</i>	4	Ղաս 5, Հարցեր 4-6	37-43	Աշխատեն թիմերով, համագործակցեն և կարողանան ներկայացնել ստացած գիտելիքը և կատարած աշխատանքը:	Իմանա սոցիալական հարաբերություններ և գործընթացներ, համակեցություն, համագործակցություն, հակամարտություն հասկացությունները:	Ներկայացնի համագործակցությունը և հակամարտությունը որպես հանրային համակեցության բաղադրիչներ:
5	<i>Համակեցություն, համագործակցություն եւ հակամարտություն:</i>	5	Ղաս 6, Հարցեր 1-2	44-49	Կարողանան հանրային կյանքի տարբեր ոլորտներում կիրառել հաղորդակցվելու համարժեք ձևեր:	Համակեցություն, համագործակցություն, հակամարտություն հասկացությունները պարզաբանող օրինակներ բերի	Ներկայացնի համագործակցությունը և հակամարտությունը որպես հանրային համակեցության բաղադրիչներ:

6	<i>Մշակույթ: Ինքնություն եւ բազմազանություն (ֆիզիկական, մշակութային, կրոնական եւ այլն):</i>	6	Ղաս 7 Հարցեր 2-5	50-55	Հաղորդակցվեն ազգային և համաշխարհային քաղաքակրթական արժեքներին:	Ներկայացնի ազգային մշակույթին իր պատկանելիությունը:	Վերլուծի և մեկնաբանի ինքնություն և մշակույթ հասկացությունների փոխկապվածությունը, այլոց մշակութային ժառանգության՝ սեփականից տարբերվելու և առանձին գոյություն ունենալու, տարբեր ազգերի մշակույթի փոխազդեցության ու համակեցության անհրաժեշտությունը: Հիմնավորի սեփական և այլ մշակույթների ու մանությունների ու տարբերությունների բնականոն լինելը:
7	<i>Ընտանիք և Ազգ :</i>	7	Ղաս 8 Հարցեր 4-5	56-60	Ըմբռնեն միջանձնային հարաբերություններում հոգեբանական առողջ մթնոլորտի կարևորությունը, նպաստեն դրա ձևավորմանը՝ ընտանիքում, դպրոցում, ընկերական շրջապատում.	Իմանա և բացատրի ընտանիք, ազգ, մշակույթ, ինքնություն հասկացությունները	Հիմնավորի , որ ընտանիքը հասարակության հիմքն է: Մեկնաբանի ընտանիքի և հասարակության բարեկեցության փոխկախվածությունը:
8	<i>Գործնական աշխատանք. Համայնքի սոցիալական քարտեզի կազմում:</i>	8	Ղաս 9	61	Կարողանան կապել կյանքը և ուսումնառությունը՝ համայնքային հիմնախնդիրների ուսումնասիրման միջոցով:	Իմանա համայնքի սոցիալական քարտեզը	<i>Կարողանա կազմել իր համայնքի սոցիալական քարտեզը:</i>

	<i>Գլուխ 2. Հիմնարար արժեքներ (9 ժամ)</i>						
<u>9</u>	<i>Գաղափար արժեքների մասին:</i>	1	Ղաս 10 Առաջ. 1	62-66	Դրսևորեն ստեղծագործական մտածելակերպ.	Իմանա , թե ինչ է արժեքը:	Տարբերակի նյութական և ոչ նյութական արժեքները:
<u>10</u>	<i>Թեմատիկ գրվաոր աշխատանք</i>						
<u>11</u>	<i>Ազատություն հասկացությունը: Ազատության դրսևորումները եւ սահմանափակումները: Մարդու հիմնարար ազատություններ եւ իրավունքներ:</i>	2	Ղաս 11 Հարցեր 2-6, Առաջ 3	67-72	Ըմբռնեն ազատության սահմանափակումների վնասները:	Իմանա , թե ինչ է ազատությունը: Թվարկի մարդու հիմնարար ազատությունները և իրավունքները: Ազատության դրսևորումների օրինակներ բերի	Տարբերակի ազատության դրսևորումները և սահմանափակումները: Նկարագրի մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների սահմանափակման դեպքեր և վերլուծի դրանք:

<u>12</u> = <u>13</u>	<i>Իրավունք եւ պատասխանատվություն</i>	3	Ղաս 12-13 Հարցեր 4-5 Առաջ. 1.2	73-80	Տարբերակեն իրավունքի հետ առնչվող խնդիրները, հասկանան դրանց իրավական ու ոչ իրավական լուծումների տարբերությունը, յուրացնեն ու գնահատեն օրենքների և օրինականության նշանակությունը, իրավագիտակից, օրինապաշտ և ակտիվ քաղաքացիներ դառնալու համար.	Ներկայացնի իրավունքի հետ առնչվող խնդիրները:	Տարբերակի իրավական ու ոչ իրավական լուծումների տարբերությունը:
<u>14</u>	<i>Արդարություն: Արդարության բարոյական կողմերը: Արդարության իրավական կողմերը</i>	3	Ղաս 14 Հարցեր 7-8, Առաջ 1.2	86-91	Յուրացնեն ու գնահատեն արդարության դրական կողմերը:	Բացատրի արդարություն հասկացությունը: Տարբերի արդարության բարոյական և իրավական կողմերը:	Հիմնավորի արդարության կարևորությունը ժողովրդավարական հասարակության մեջ:
<u>15</u>	<i>Կրկնություն: Գործնական աշխատանք</i>	1					
<u>15</u>	<i>Անվիտվում:</i>	1					
					II ԿԻՍԱՍՄՅԱԿ		

<u>16</u>	<i>Արդարության արտահայտման ձևերը (բաշխման, ուղղման, ընթացակարգի):</i>		Դաս 15 Հարցեր 2-6,	92-97	Տարբերակեն արդարության արտահայտման ձևերը:	Ներկայացնի տարբեր բնագավառներում արդարության արտահայտման ձևերը և վերլուծի դրանք	Ունենա հմտություններ կյանքի տարբեր իրավիճակներում արդարությունը պաշտպանելու և արժանապատվորեն հանդես գալու համար:
<u>17</u>	<i>Հավասարություն: Սոցիալական հավասարություն: Իրավահավասարություն:</i>	5	Դաս 16 Առաջ. 1	100-103	Իմանան իրավահավասարության և սոցիալական հավասարության մասին:	Իմանա հավասարություն հասկացությունը: Ներկայացնի հավասարության դրսևորումները (սոցիալական հավասարություն, իրավահավասարություն և այլն) և խմբավորի դրանք:	Համեմատի սոցիալական հավասարությունն ու իրավահավասարությունը, բացահայտի սոցիալական հավասարության ու իրավահավասարության դրսևորումները հասարակական կյանքի տարբեր ոլորտներում:

<u>18</u>	<i>Հանդուրժողականություն:</i>	6	Ղաս 17 Առաջ. 1	Էջ 104-108		<p>Իմանա, թե ինչ է պատասխանատվությունը և ինչու է այն անհրաժեշտ:</p> <p>Տարբերի պատասխանատվություն ստանձնելու առավելություններն ու դժվարությունները:</p> <p>Ներկայացնի իրավունքի, պատասխանատվության և հանդուրժողականության կապը:</p>	<p>Ձևավորի և դրսևորի պատասխանատվության զգացում սեփական գործողությունների հանդեպ:</p> <p>Մեկնաբանի իր որոշումների կայացման նկատմամբ պատասխանատու վերաբերմունքի անհրաժեշտությունը:</p> <p>Կշռադատի պատասխանատվություն ստանձնելու դրական և թվացյալ բացասական հետևանքները:</p> <p><i>Կարողանա ներկայացնել քվեարկությունը որպես իրավունք, պահանջ և պատասխանատվություն:</i></p>
<u>19</u>	<i>Հանդուրժողականության սկզբունքներ:</i>	8	Ղաս 17 Առաջ. 2	105-108	Առաջնորդվեն հանդուրժողականության սկզբունքներով.	Թվարկի պատասխանատվության սկզբունքները:	Ձևավորի և դրսևորի հանդուրժողականության դրական կողմերը
<u>20</u>	<i>Գործնական աշխատանք. Քվեարկությունը որպես իրավունք, պահանջ եւ պատասխանատվություն</i>	9	Ղաս 18	109-113			

	Գլուխ 3. Իշխանություն (9ժամ)						
<u>21</u>	Ինչ է իշխանությունը:	1	Ղաս 19 Հարցեր 2-6 Առաջ 2	114-118	Եզրակացություններ անեն իշխանության և հնազանդության մասին:	Իմանա , թե ինչ է իշխանությունը, դրա անհրաժեշտությունը, և որոնք են իշխանության Աղբյուրները:	Մեկնաբանի իշխանության ճյուղերի տարանջատման սկզբունքի հիմնարար նշանակությունը ժողովրդավարական հասարակությունում:
<u>22</u>	Իշխանության գործառույթները (միավորել, կամակերպել, կառավարել):	2	Ղաս 20 Առաջ. 1	121-124	Տարբերակեն իշխանության գործառույթները:	Իմանա և բացատրի պետական իշխանության ձևավորման սկզբունքները, իշխանության ճյուղերի (օրենսդիր, գործադիր, դատական) գործառույթները:	Վերլուծի իշխանության գործառույթները (միավորել, կազմակերպել, կառավարել) :
<u>23</u>	Առաջնորդություն եւ հեղինակություն:	3	Ղաս 21 Հարցեր 1-4	128-133	Տարբերակեն առաջնորդությունը հեղինակությունից:	Ներկայացնի պետական իշխանության ձևավորման և գործունեության ազդեցությունը անհատի վրա:	Ներկայացնի առաջնորդություն և հեղինակություն հասկացությունների փոխկապվածությունը, հեղինակության անհրաժեշտությունը առաջնորդի ընտրության և առաջնորդության իրագործման համար:

<u>24</u>	<i>Ուժ եւ իշխանություն: Իշխանության անհրաժեշտությունը, նպատակները:</i>	4	Ղաս 19-20 Հարցեր 2-5	134-138	Վերլուծեն «ուժ» և «իշխանություն» հասկացությունները, համեմատեն դրանք, և պատկերացնեն ուժի եւ իշխանության գործադրման տարբերությունները:	Իմանա ուժի և իշխանության անհրաժեշտությունը:	Վերլուծի ուժի և իշխանության, իրավունքի և պատասխանատվության փոխկապվածությունը: <i>Կարողանա ներկայացնել և խմբային քննարկումներում պաշտպանել հանրային հետաքրքրություն ներկայացնող (համայնքային, դպրոցական և այլն) որևէ նախագիծ:</i>
<u>25</u>	<i>Իշխանություն եւ պետություն</i>	5	Ղաս 22 Հարցեր 3-6	137-140	Ուսումնասիրեն պետություն հասկացությունը, անրադառնան պետական իշխանության գաղափարին:	Ներկայացնի իշխանություն եւ պետություն անհրաժեշտությունը:	Մեկնաբանի պետության գործառույթները:
<u>26</u>	<i>Թեմատիկ գրավոր աշխատանք</i>	1					
<u>27</u>	<i>Ժողովրդավարական իշխանություն: Իշխանության տարանջատում:</i>	6	Ղաս 23-24 Հարցեր 1-2	142-148	Ունենան գործուն քաղաքացիական դիրքորոշում և գործնականում կիրառել ժողովրդավարության սկզբունքները:	Բացատրի ժողովրդավարական իշխանություն հասկացությունը:	Վերլուծի ժողովրդավարական իշխանություն բառակապակցությունը: Կատարի իշխանության տարանջատում:

<u>28</u>	<i>Կոռուպցիա և Թրաֆիկինգ: Իշխանության չարաշահում:</i>	7	Ղաս 25-26 Առաջ 1-3	149-152	Յուրացնեն ու գնահատեն կոռուպցիայի դեմ պայքարի պետական միջոցառումները:	Իմանա կոռուպցիա հասկացությունը: Ներկայացնի կոռուպցիայի պատճառները և ձևերը, <i>թրաֆիքինգ</i> հասկացությունը	Հասարակական կյանքի տարբեր ոլորտներում կոռուպցիայի դեպեր նկարագրի և հիմնավորի դրանց բացասական ազդեցությունը տվյալ ոլորտի զարգացման վրա:
<u>29</u>	<i>Իշխանության մարմինների գործունեության թափանցիկություն և վերահսկողություն:</i>	8	Ղաս 25-26	155-156	Ուսումնասիրեն իշխանության մարմինների գործունեության թափանցիկությունը:	Հիմնավորի իշխանության մարմինների գործունեության թափանցիկության ապահովման և դրա նկատմամբ վերահսկողության անհրաժեշտությունը:	Վերլուծի կոռուպցիայի և թրաֆիքինգի առնչությունները հասարակական կյանքի տարբեր ոլորտներում: <i>Կարողանա ուսումնասիրել և գնահատել իշխանության որևէ մարմնի, հաստատության գործունեությունը:</i>
<u>30</u>	<i>Գործնական աշխատանք. Իշխանության ներկայացուցչի գործունեության ուսումնասիրում և գնահատում:</i>	9	Ղաս 27	156-157			
<u>31</u>	<i>Կրկնություն Գործնական աշխատանք</i>	1					
<u>32</u> <u>34</u>	<i>Ամփոփում</i>	1					